KONINKRIJK BELGIE

ROYAUME DE BELGIQUE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 15 december 1997 door de Ministers, leden van het Verenigd College bevoegd voor het beleid inzake bijstand aan personen, verzocht hun van advies te dienen over een ontwerp van besluit van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad "tot vaststelling van de modellen van de jaarlijkse rekeningen in uitvoering van artikel 43 van het algemeen reglement op de comptabiliteit van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest", heeft op 13 januari 1998 het volgende advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, troisième chambre, saisi par les Ministres, membres du Collège réuni compétents pour la politique d'aide aux personnes, le 15 décembre 1997, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté du Collège réuni de la Commission communautaire commune de Bruxelles-Capitale "fixant les modèles des comptes annuels en exécution de l'article 43 du règlement général de la comptabilité des centres publics d'aide sociale de la Région de Bruxelles-Capitale", a donné le 13 janvier 1998 l'avis suivant :

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

1. Het voor advies voorgelegde ontwerpbesluit strekt ertoe de modellen vast te stellen van de jaarlijkse rekeningen van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

2. Zoals wordt aangegeven in het eerste lid van de aanhef van het ontwerp, vindt het ontworpen besluit rechtsgrond in artikel 87 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, zoals het werd vervangen door de ordonnantie van 27 april 1995. Luidens dat artikel 87, eerste lid, "bepaalt het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie de begrotings-, de financiële en boekhoudkundige voorschriften van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad".

In het tweede lid van de aanhef (en in het opschrift van het ontwerp) wordt bovendien verwezen naar artikel 43 van het besluit van het Verenigd College van 26 oktober 1995 houdende algemeen reglement op de comptabiliteit van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Dat artikel 43, tweede lid, gelezen in samenhang met artikel 1, 3., machtigt de ministers, leden van het Verenigd College bevoegd voor de bijstand aan personen, om o.m. de boekhoudkundige documenten vast te stellen welke door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn moeten worden bijgehouden. Aangezien het voor advies voorgelegde ontwerp uitgaat, niet van de in

artikel 43 bedoelde leden van het Verenigd College, maar van het Verenigd College zelf, moet dat artikel 43 worden geacht impliciet opgeheven te zijn, althans wat het vaststellen van de in het ontwerp bedoelde boekhoudkundige documenten betreft. Het verdient aanbeveling, ter wille van de duidelijkheid in het rechtsverkeer, de bedoelde bepaling in die mate ook formeel op te heffen, bijvoorbeeld door de invoeging van een daartoe strekkend artikel in het ontwerp (1).

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Opschrift

Mede gelet op de opmerking welke hiervoren werd gemaakt in verband met de rechtsgrond van het ontwerp, kan het opschrift beter geredigeerd worden als volgt :

"Besluit van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie tot vaststelling van de modellen van

---

(1) Er wordt in dat verband verwezen naar de analoge opmerking welke de Raad van State heeft gemaakt in het advies L 27.144/3 van 9 december 1997 over een ontwerp van besluit van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie "houdende, ter uitvoering van artikel 43 van het algemeen reglement op de comptabiliteit van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, vaststelling van de rekeningstelsels".

de jaarrekeningen (1) van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad".

Aanhef

1. In de Nederlandse tekst van het eerste lid van de aanhef schrijve men "openbare centra voor maatschappelijk welzijn" in plaats van "centra voor maatschappelijk welzijn".

2. Zoals hiervoren werd opgemerkt, biedt artikel 43 van het besluit van 26 oktober 1995 geen rechtsgrond voor het ontworpen besluit. De verwijzing naar dat artikel 43, in het tweede lid van de aanhef, kan evenwel worden behouden indien wordt ingegaan op de hiervoren gedane suggestie om in het ontwerp een artikel op te nemen waarbij artikel 43 (gedeeltelijk) wordt opgeheven.

3. De consideransen opgenomen in het derde en het vierde lid van de aanhef kunnen beter worden weggelaten. Er is immers geen hogere norm welke de motivering van het ontworpen besluit oplegt, en de aangevoerde motivering is

---

(1) Voorgesteld wordt om, naar analogie van de terminologie gehanteerd in hoofdstuk IV van titel IV van het koninklijk besluit van 2 augustus 1990 houdende het algemeen reglement op de gemeentelijke comptabiliteit, in de Nederlandse tekst van het ontwerp de term "jaarlijkse rekeningen" telkens te vervangen door "jaarrekeningen".

voor een goed begrip van de ontworpen regeling niet noodzakelijk.

4. Het vijfde tot het zevende lid van de aanhef dienen te worden vervangen door de volgende twee leden :

"Gelet op de beslissing van het Verenigd College van 27 november 1997 over de adviesaanvraag binnen een termijn van een maand;

Gelet op het advies van de Raad van State, gegeven op 13 januari 1998, met toepassing van artikel 84, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;".

Artikel 1

Men redigere dit artikel als volgt :

"De modellen van de jaarrekeningen van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad worden vastgesteld overeenkomstig de bijlagen 1 tot 3 bij dit besluit.".

Artikel 2

In de Nederlandse tekst van de tweede volzin van dit artikel schrijve men "piloot-openbare centra voor

maatschappelijk welzijn" in plaats van "pilote openbare centrum voor maatschappelijk welzijn", en "heeft het uitwerking" in plaats van "heeft hij uitwerking".

Bijlagen

1. De bijlagen moeten worden genummerd. Ze moeten ook worden aangevuld, enerzijds, met het opschrift "Bijlage ... (nummer)" en, anderzijds, met de gebruikelijke formule "Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van het Verenigd College van ...", gevolgd door de handtekeningen zoals die onder het ontworpen besluit zelf voorkomen.

2. Naar analogie van de terminologie gehanteerd in artikel 75 van het koninklijk besluit van 2 augustus 1990 houdende het algemeen reglement op de gemeentelijke comptabiliteit, vervange men in de Nederlandse tekst van de eerste bijlage de woorden "Budgetaire rekening" door "Begrotingsrekening".

In die bijlage wordt verwezen naar het dienstjaar "1998" en worden in een aantal rubrieken getallen ingevuld. Die vermeldingen werden volgens de gemachtigde van het Verenigd College bij wijze van voorbeeld aangebracht en dienen uiteraard te worden weggelaten uit het vast te stellen model.

PORTEE ET FONDEMENT LEGAL DU PROJET

1. Le projet d'arrêté soumis pour avis a pour objet de fixer les modèles des comptes annuels des centres publics d'aide sociale de la région bilingue de Bruxelles-Capitale.

2. Ainsi que l'indique le premier alinéa du préambule du projet, l'arrêté en projet tient son fondement légal de l'article 87 de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale, remplacé par l'ordonnance du 27 avril 1995. Selon cet article 87, alinéa 1er, "le Collège réuni de la Commission communautaire commune fixe les règles budgétaires, financières et comptables des centres publics d'aide sociale de la région bilingue de Bruxelles-Capitale".

Le deuxième alinéa du préambule (ainsi que l'intitulé du projet) vise en outre l'article 43 de l'arrêté du Collège réuni du 26 octobre 1995 portant règlement général de la comptabilité des centres publics d'aide sociale de la Région de Bruxelles-Capitale. Cet article 43, alinéa 2, combiné avec l'article 1er, 3., autorise les ministres, membres du Collège réuni compétents pour l'aide aux personnes, à arrêter notamment les documents comptables qui doivent être tenus par les centres publics d'aide sociale. Etant donné que le projet soumis pour avis émane, non des membres du Collège réuni visés à l'article 43, mais du Collège réuni lui-même, cet article 43 doit être réputé avoir été implicitement abrogé, du moins en ce qui concerne la fixation des documents comptables visés dans le projet. Pour la clarté des relations juridiques, il est recommandé,

d'abroger également de manière formelle, dans cette mesure, la disposition visée, par exemple en insérant dans le projet un article ayant cet objet (1).

EXAMEN DU TEXTE

Intitulé

Compte tenu notamment de l'observation faite ci-dessus quant au fondement légal du projet, il serait préférable de rédiger l'intitulé comme suit :

"Arrêté du Collège réuni de la Commission communautaire commune fixant les modèles des comptes annuels (2) des centres publics d'aide sociale de la région bilingue de Bruxelles-Capitale".

---

(1) L'on voudra bien se reporter, à cet égard, à l'observation analogue que le Conseil d'Etat a formulée dans l'avis L. 27.144/3 du 9 décembre 1997 sur un projet d'arrêté du Collège réuni de la Commission communautaire commune "fixant les plans comptables en exécution de l'article 43 du règlement général de la comptabilité des centres publics d'aide sociale de la Région de Bruxelles-Capitale".

(2) Par analogie avec la terminologie du chapitre IV du titre IV de l'arrêté royal du 2 août 1990 portant le règlement général de la comptabilité communale, il est proposé de remplacer chaque fois dans le texte néerlandais du projet l'expression "jaarlijkse rekeningen" par le mot "jaarrekeningen".

Préambule

1. Dans le texte néerlandais du premier alinéa du préambule, l'on écrira "openbare centra voor maatschappelijk welzijn" au lieu de "centra voor maatschappelijk welzijn".

2. Ainsi qu'il a été observé ci-dessus, l'article 43 de l'arrêté du 26 octobre 1995 ne procure aucun fondement légal à l'arrêté en projet. Toutefois, la référence que le deuxième alinéa du préambule fait à l'article 43 peut être maintenue si l'on retient la suggestion, faite ci-dessus, d'insérer dans le projet un article abrogeant (partiellement) l'article 43.

3. Il serait préférable d'omettre les considérants figurant aux troisième et quatrième alinéas du préambule. En effet, il n'y a pas de norme de valeur supérieure qui impose l'obligation de motiver l'arrêté en projet, et la motivation invoquée n'est pas nécessaire pour une bonne compréhension de la réglementation en projet.

4. Il y aurait lieu de remplacer les cinquième à septième alinéas du préambule par les deux alinéas suivants :

"Vu la décision du Collège réuni du 27 novembre 1997 relative à la demande d'avis dans le délai d'un mois;

Vu l'avis du Conseil d'Etat, rendu le 13 janvier 1998, en application de l'article 84, alinéa 1er, 1°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat;".

Article 1er

Il conviendrait de rédiger cet article comme suit :

"Les modèles des comptes annuels des centres publics d'aide sociale de la région bilingue de Bruxelles-Capitale sont fixés conformément aux annexes 1 à 3 du présent arrêté.".

Article 2

Dans le texte néerlandais de la seconde phrase de cet article, on écrira "piloot-openbare centra voor maatschappelijk welzijn" au lieu de "pilote openbare centrum voor maatschappelijk welzijn", et "heeft het uitwerking" au lieu de "heeft hij uitwerking".

Annexes

1. Il faudrait numéroter les annexes. En outre, il y aurait lieu de les compléter, d'une part, par l'intitulé "Annexe ... (numéro)" et, d'autre part, par la formule usuelle "Vu pour être annexé à l'arrêté du Collège réuni

du ...", suivie des signatures telles qu'elles figurent au bas de l'arrêté en projet lui-même.

2. Par analogie avec la terminologie de l'article 75 de l'arrêté royal du 2 août 1990 portant le règlement général de la comptabilité communale, il conviendrait de remplacer, dans le texte néerlandais de la première annexe, l'expression "Budgetaire rekening" par le mot "Begrotings-rekening".

Cette annexe fait référence à l'exercice "1998" et des montants ont été indiqués dans un certain nombre de rubriques. Selon le délégué du Collège réuni, ces mentions ont été apportées à titre d'exemple et doivent à l'évidence être omises dans le modèle à fixer.

De kamer was samengesteld uit		La chambre était composée de
de Heren Messieurs	W. DEROOVER,	kamervoorzitter, président de chambre,
	P. LEMMENS, L. HELLIN,	staatsraden, conseillers d'Etat,
	A. ALEN, H. COUSY,	assessoren van de afdeling wetgeving, assesseurs de la section de législation,
Mevrouw Madame	F. LIEVENS,	griffier, greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. W. DEROOVER.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. VAN VAERENBERGH, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. DRIJKONINGEN, referendaris.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. W. DEROOVER.

Le rapport a été présenté par M. W. VAN VAERENBERGH, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. J. DRIJKONINGEN, référendaire.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

F. LIEVENS

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

W. DEROOVER